

Čís. 7085.

Smlouva, již se kdo zavázal plniti třetí osobě za to, že se příjemce slibu vzdal dědických práv, nevyžaduje formy notářského spisu.

(Rozh. ze dne 20. května 1927, Rv II 247/27.)

Žalobě, již domáhal se žalobce na žalované, by byla uznána povinnou dodržeti smlouvu, již ujednala s Františkem S-em a odevzdati žalobci do vlastnictví louku a za tím účelem podepsati žalobci vkladní listinu, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalobce nedovozuje nárok ze smlouvy žalobce se žalovanou, kterážto smlouva by ovšem darováním byla, nýbrž ze smlouvy žalované s Františkem S-em, která darováním není, protože plnění žalobci bylo úplatou za to, že se František S. vzdal dalších nároků na dědictví po rodičích a darování, o něž by se tu mohlo jednat mezi Františkem S-em a žalobcem, nevyžaduje formy notářského spisu, pokud smlouva mezi slibujícím a příjemcem slibu, žalovanou a Františkem S-em není darovací slib bez skutečného odevzdání.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Mylným je názor dovolatelčin, že její ujednání s Františkem S-em vyžadovalo formy notářského spisu, protože prý jde o tak zvanou smíšenou smlouvu ve prospěch třetího. Dovolatelce by bylo přisvědčiti, kdyby skutečně šlo o smíšenou smlouvu ve prospěch třetího, jejímž důvodem by byl příkaz k darování, takže by tu byl dvojí důvod závazku slibujícího, slibující by totiž plnil jednak z příkazu, jednak proto, by sám učinil darování. Než o takový případ ve sporu nejde. Zcela správně uznal odvolací soud, že žalobce odvozuje žalobní nárok ze smlouvy žalované s Františkem S-em, která darováním není, protože plnění žalobci bylo úplatou za to, že se František S. vzdal dalších nároků na dědictví po rodičích. Pro dovolatelčin právní názor, že důvodem smlouvy ve prospěch žalobcův byl příkaz Františka S-a k darování, není ve skutkových zjištěních nižších soudů podkladu. Platí proto též důvod, jenž vedl smluvní strany — Františka S-a a žalovanou — k ujednání, též pro žalobce, jakoby sám byl na něm zúčastněn. Nemá tudíž plnění dovolatelčino žalobci za právní důvod darování, nýbrž úplatu za to, že se František S. vzdal dalších nároků na dědictví po rodičích, a nevyžaduje proto ani formy notářského spisu (srv. rozh. čís. 5646 sb. n. s., tam udané prameny a mimo to Jar. Sedláčka Obligační právo, obecná nauka z r. 1925 str. 131 č. 304).

Čís. 7086.

Bylo-li vlastnictví k nemovitosti omezeno smlouvou v ten způsob, že jest vlastník povinen odevzdati nabytíou nemovitost třetí osobě do vlastnictví, které jí, kdyby jí je vlastník nepostoupil za svého živobytí,

případně z jeho pozůstalosti, jde o čekatelství, jež se rovná svým účinkem fideikomisární substituci. K tomu, by toto omezení vlastnictví nabylo účinku proti třetím osobám, stačí, by bylo v pozemkové knize poznamenáno. Pokud toto omezení jest z pozemkové knihy patrné, mohou třetí osoby použití k uspokojení svých nároků jen případných práv požívatelových, nemohou však sáhnouti na podstatu nemovitosti. Správce úpadkové nemovitosti nemůže vésti exekuci vnucenou dražbou na takovou nemovitost úpadcovu, leč se souhlasem všech náhradných dědiců.

(Rozh. ze dne 24. května 1927, R I 422/27.)

K návrhu správce úpadkové podstaty povolil soud první stoličce exekuci dražbou domu úpadkyně. Rekursní soud zamítl exekuční návrh. Důvody: Úpadkyně jest vlastníci domu, ohledně něhož byla navržena exekuční dražba. Toto její právo jest však smluvně omezeno tím, že jest povinna nemovitosti odevzdati do vlastnictví svým nezletilým dětem. Kdyby za svého živobytí jim vlastnictví nepostoupila, případně jim právo vlastnické z její pozůstalosti. Toto omezení jest také v pozemkové knize poznamenáno. Následkem toho omezení nepřísluší úpadkyni neobmezené vlastnictví domu, nýbrž má toliko postavení požívatele po rozumu § 509, 613 obč. zák. Důsledkem toho je, že správce úpadkové podstaty může ohledně domu učiniti jen taková opatření, která podle onoho zvláštního právního poměru, bez újmy práv čekatelů jsou možná a může tedy správce úpadkové podstaty vykonávati práva toliko jako požívatel, neboť užítky z domu připadají neomezeně do úpadkové podstaty. Naproti tomu jest však vyloučeno zpeněžení domu dražbou. Pokud tedy napadeným usnesením povolena byla soudní dražba domu, o který jde, odporuje to ustanovení § 10 konk. ř. a nemůže usnesení to obstáti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel napadá usnesení soudu rekursního pro nesprávné právní posouzení věci, jsa názoru, že podle tržové smlouvy ze dne 13. června 1924, kterou úpadkyně dům koupila, jde o zákaz zcizení podle § 364 c) obč. zák., jehož náležitostí pro působnost proti třetím osobám tu není. Ale je na omylu. Ujednáním tržové smlouvy bylo omezeno vlastnictví úpadkyně ohledně domu v ten způsob, že jest povinna, nabyté nemovitosti odevzdati svým nezl. dětem do vlastnictví, které jim, kdyby jim je za svého živobytí nepostoupila, případně z její pozůstalosti. Jde tu tedy o čekatelství, založené smlouvou, které se rovná svým účinkem fideikomisární substituci (rozh. víd. nejv. soudu sb. VIII. č. 2928). Toto omezení vlastnictví bylo v knize pozemkové poznamenáno, což pro nabytí účinku proti osobám třetím stačí (judikát víd. nejv. soudu ze dne 16. března 1915 č. 214). Má tudíž úpadkyně jako vlastnice domu, omezená fideikomisární substitucí podle § 613 obč. zák. práva a závazky poží-

vatele, tedy s vyloučením práva na podstatu nemovitosti (§ 509 obč. zák.). Důsledkem toho mohou třetí osoby, pokud toto omezení jest z knihy pozemkové patrné (§ 20 knih. zák.) k uspokojení svých nároků použití jen případných práv požívatelových (§ 511 obč. zák.), nemohou však sáhnouti na podstatu nemovitosti, když ani úpadkyně jako omezená vlastnice není oprávněna ji zciziti. Že pak jest stěžovatele považovati za osobu třetí, vysvítá z ustanovení § 119 konk. ř., podle něhož jest správce podstaty oprávněn, navrhnouti, by věci do úpadkové podstaty patřící byly soudně prodány, a podle něhož mu přísluší v prodejovém řízení k jeho návrhu zavedeném postavení vymáhajícího věřitele, takže jako takový není a nemůže býti zástupcem úpadcovým. Nemůže proto stěžovatel vésti exekuci na nemovitost, která jest předmětem čekatelství, neboť bylo by jí lze vésti jen se souhlasem všech náhradných dědiců, kterého tu není (plen. rozh. víd. nejv. soudu ze dne 24. března 1914, čís. 6852 kniha judikátů 209). Nejde-li o zákaz zcizení podle § 364 c) obč. zák., není třeba zkoumati, zda tu jsou jeho náležitosti.

Čís. 7087.

Obnovu řízení podle §u 530 a násl. c. ř. s. dlužno provést mezi těmi, kdož byli stranami ve hlavním sporu, třebas po skončení hlavního sporu byla žalobní pohledávka postoupěna.

Byla-li žaloba o obnovu z důvodu § 530 čís. 2 c. ř. s. podána dříve, než bylo zahájeno trestní řízení (nežli nabyt trestní rozsudek moci práva), přichází v úvahu pouze lhůta podle posledního odstavce § 534 c. ř. s.

Žalobu o obnovu pro některý trestný čin uvedený v § 530 čís. 1—4 c. ř. s. lze podati dříve ještě, než došlo k pravoplatnému odsouzení.

K důvodu obnovy podle čís. 2 § 530 c. ř. s. se nevyhledává, by se rozsudek zakládal výhradně na křivé výpovědi svědkově; pro obnovu stačí, byla-li třeba kromě jiných důkazů též taková objektivně křivá výpověď základem rozsudku ve hlavním sporu.

(Rozh. ze dne 24. května 1927, Rv I 98/27.)

Josef B. žaloval Josefa V-a o obnovu sporu, v němž byl Josef B. k žalobě Josefa V-a odsouzen ku placení. Pohledávku v hlavním sporu vysouzenou postoupil Josef V. třetí osobě. Žalobu o obnovu opíral Josef B. o to, že Emil V. vypovídal ve hlavním sporu křivě. Za sporu o obnovu byl Emil V. pravoplatně odsouzen pro křivé svědectví ve hlavním sporu. Žalobě o obnovu bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

S hlediska právních otázek, jež na námitky žalovaného přicházely v úvahu, namítá se opětně, že žalovaný není v řízení o žalobě o obnovu